

Vergaderjaar 2013–2014

26 485

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Nr. 187

BRIEF VAN DE MINISTERS VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING EN VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 juni 2014

Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken van de Sector Risico Analyse (SRA) in het kader van het beleid voor maatschappelijke verantwoord ondernemen (MVO) en over het proces deze zomer. Dit mede in het licht van het unanieme SER advies «IMVO-convenanten», dat ons 29 april is aangeboden. Wij geven hiermee, in vervolg op de Technische Briefing die de ministeries van BZ en EZ op 2 april voor de algemene commissie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking hebben verzorgd, invulling aan onderstaande motie en toezeggingen:

- 15-03-2013 – AO IMVO d.d. 7 maart 2013: Ik zal de Kamer een overzicht sturen van onderzoek naar MVO risico's van Nederlandse bedrijven. (Kamerstuk 26 485, nr. 16)
- 28-06-2013 – Kamerbrief MVO Loont: Uw Kamer wordt begin 2014 over de voortgang van de SRA geïnformeerd (Kamerstuk 26 485, nr. 164).
- 19-09-2013 – AO MVO d.d. 19-09-2013: De Kamer zal geïnformeerd worden over de SRA, waaronder de vraag naar openbaar maken van sectoranalyses (Kamerstuk 26 485, nr. 168).
- 20-12-2013 – VAO MVO + Bangladesh d.d. 17-12-2013: Motie Voorde-wind Kamerstuk 26 485, nr. 170 – De financiële sector expliciet op te nemen in mvo risicosectoren beleid.

Inleiding

Het Kabinet heeft in de brief «Maatschappelijk verantwoord ondernemen loont» (kamerstuk 26485–164 van 28 juni 2013) een MVO Sector Risico Analyse (SRA) aangekondigd. Met deze SRA wil het Kabinet inzicht krijgen in welke Nederlandse sectoren zich grote risico's voordoelen op het vlak van mens en milieu. Van de sectoren met een relatief hoog risico profiel wil de overheid in kaart brengen in hoeverre zij op dit moment invulling geven aan hun due-diligence. Hebben bedrijven in deze sectoren de risico's in beeld en wat doen zij met risico's en eventuele misstanden die zijn geïdentificeerd? Het Kabinet wil vervolgens met sectoren en belang-

hebbenden gezien waar en op welke manier risico's verder kunnen worden verminderd. Dit kan zijn beslag krijgen in convenanten tussen sectoren, maatschappelijke organisaties en overheid.

MVO Sector Risico Analyse (SRA)

KPMG is in oktober 2013 begonnen met het uitvoeren van de SRA. Een dergelijke gestructureerde analyse van sectoren en risico's op het niveau van een nationale economie blijkt niet eerder vertoond en is internationaal vernieuwend. De schaal van het onderzoek en de focus op risico's in plaats van de gebruikelijke kansen en business cases zorgen voor een nieuw perspectief op problemen, oplossingen en de rol van de overheid daarin. Wij vinden het een goede ontwikkeling dat de SRA zich gaande het traject ontwikkelt van een neutrale analyse van sectoren en risico's naar een multi-stakeholderproces voor de vernieuwing van de agenda voor IMVO, zowel voor de sectoren als voor de overheid zelf. Naast de diverse sectorvertegenwoordigers zijn circa 30 maatschappelijke organisaties actief bij dit proces betrokken.

Aan de hand van literatuuronderzoek en het inventariseren van kennis bij experts en verschillende stakeholders naar aanwezige risico's, is er een selectie gemaakt van 13 sectoren waarbij de risico's als relatief groot zijn beoordeeld. Hierbij is ook het economisch belang van de sectoren voor Nederland in overweging genomen. Het betreft de sectoren voedingsmiddelen, elektronica, land- en tuinbouw, hout en papier, bouw, textiel en kleding, chemie, olie en gas, metaal, energie, financieel, groothandel en detailhandel. De resultaten van deze risico-analyse zijn per sector in samenhang met de huidige invulling van de responsibility to respect, de maatschappelijke appreciatie daarvan en de self-assessments van de sectoren met betrokken partijen besproken.

KPMG werkt nu aan een concept eindrapport, dat begin juli zal zijn afgerond en waarin de agenda's per sector centraal staan. Deze dertien concept-agenda's vormen de basis voor het gesprek dat de komende periode tussen bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en overheid zal worden gevoerd met als doel concrete afspraken te maken en maatschappelijke risico's structureel te verminderen. De overheid kan indien gewenst een platform bieden voor deze dialoog en zal waar dat aan de orde is haar eigen rol als partner in het proces om te komen tot effectieve afspraken actief oppakken.

SER-advies IMVO-convenanten

Wij hebben de SER gevraagd te adviseren over een effectieve totstandbrenging, vormgeving en tenuitvoerlegging van MVO-afspraken met bedrijfssectoren met aandacht voor de rol van maatschappelijke organisaties en overheden, zowel in Nederland als in productielanden. Wij waarderen het dat er nu een breed gedragen advies ligt dat instrumenteel zal zijn bij de invulling van het vervolg van de SRA. In een gesprek van de minister van BHOS met de voorzitter van de SER op 20 mei jongstleden is afgesproken om deze zomer samen te verkennen welke rol de SER kan vervullen bij het tot stand brengen van effectieve convenanten. In het najaar zal het kabinet een reactie op het advies aan uw Kamer sturen, waarin de resultaten van deze verkenning worden opgenomen.

Het kabinet onderschrijft de centrale noties in het advies dat het initiatief voor afspraken bij het bedrijfsleven moet liggen, dat wederzijds vertrouwen en een constructieve opstelling uitgangspunt zijn en dat effectiviteit boven tijd gaat.

Ook andere kernelementen van effectieve IMVO-convenanten die de SER noemt zullen randvoorwaarden vormen voor inrichting en succes van het proces om te komen tot werkende afspraken, zoals:

- Maatwerk ten aanzien van inhoud en vorm van de afspraken, de partijen en de geschillenbeslechting;
- Realiseren van structurele verbeteringen en behalen van tastbare resultaten;
- Actief zoeken naar mogelijkheden om oplossingen te verbinden met kansen voor duurzame groei en innovatie. Daarbij moeten partijen bestaande initiatieven benutten en hiaten benoemen en aanpakken;
- Heldere governance, inclusief een betekenisvolle stakeholder dialoog, afspraken over monitoring en communicatie en afspraken hoe om te gaan met eventuele geschillen.

De SER verwacht en ambieert dat in 2016 de eerste tien IMVO-convenanten gesloten zullen zijn. Uitgangspunt daarbij is dat alle sectoren in meer of mindere mate via hun ketens te maken hebben met maatschappelijke risico's en dat voor iedere sector in dat licht een (extra) inspanning gerechtvaardigd is. De analyse door KPMG bevestigt die aanname. Wij delen met de SER de wens te komen tot effectieve afspraken die op termijn daadwerkelijk verschil zullen maken. Wij hechten daarbij sterk aan het eigenaarschap van de sectoren en maatschappelijke organisaties zelf.

Vervolg

Het vervolgtraject van de SRA ziet er als volgt uit:

1. In de zomer vinden gesprekken plaats tussen sectoren, maatschappelijke organisaties en overheid op basis van de dertien concept-agenda's uit de analyse.
2. In het najaar volgt een Kamerbrief met het verslag van deze dialoog en het kabinetsstandpunt over het SER-advies «IMVO-convenanten» in het licht van de resultaten van de SRA. De KPMG analyse komt dan integraal beschikbaar.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp